

From: Grete-Liis Kalev
Sent: Tuesday, October 22, 2024 9:27 AM
To: 'Tiia Rohelsaar' <tiia@inspired-gen.com>
Subject: RE: Info päring - palun vastake esimesel võimalusel

Tere!

Selgitan järgnevalt isikuandmete töötlemisega seotud reegleid.

Igasuguse isikuandmete töötlemise puhul peab andmetöötleja tagama, et tal on õiguslik alus isikuandmete töötlemiseks. Õigusliku alused on ära toodud isikuandmete üldmääruse (IKÜM) artiklis 6 lõikes 1. Õiguslike aluste kohta oleme pikemalt kirjutanud AKI veebilehel: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/tootlemise-oiguslikud-alused>

Lisaks õigusliku aluse olemasolule ei saa mööda vaadata IKÜM artiklis 5 toodud põhimõtetest, mis on isikuandmete kaitse alustalad. Nendest põhimõtetest on teie küsimuse puhul kõige olulisemad seaduslikkuse, eesmärgi ja minimaalsuse põhimõtted. Seaduslikkuse põhimõte kohaselt peab isikuandmete töötlemisel alati olema õiguslik alus. Seejuures peab enne isikuandmete töötlemist paika panema ka eesmärgi ehk miks isikuandmeid on vaja töödelda. Isikuandmeid ei tohi hiljem töödelda algsest erineval eesmärgil. Kui õiguslik alus ja eesmärk on paigas tuleb hinnata, kui palju andmeid on vaja, et saavutada see konkreetne eesmärk. Andmeid tuleb koguda nii vähe kui võimalik taotletud eesmärgi saavutamiseks. IKÜM artiklist 5 tulevate põhimõtete kohta täpsemalt veel lugeda ka AKI veebilehelt: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/andmetootluse-pohimotted>.

Vastates Teie eelmises kirjas esitatud esimesele küsimusele, peab müügitehingu puhul müüja ise esmalt hindama, mis on andmete kogumise eesmärk, milliseid andmeid tal on vaja ning kontrollima, kas tal on olemas õiguslik alus nende andmete küsimiseks. Füüsiline isik ehk ostja ei pea väljastama enda isikuandmeid, kui müüjal ei ole õiguslikku alust nende andmete saamiseks.

Teisele küsimusele annab vastuse IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt A ehk isikuandmete töötlus peab olema seaduslik, läbipaistev ja õiglane. Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid kolmandale isikule edastada ei tohi. Andmetöötleja ehk antud juhul müüja peab enne andmete väljastamist olema kindel, et küsijal on olemas õiguslik alus nende andmete saamiseks ja hindama, millises ulatus tal on võimalik ja lubatud isikuandmeid avaldada.

Kirjas esitatud kolmas küsimus puudutab õiguslike aluste kindlaks määramist. Selgitan, et IKÜM artikli 5 lõike 2 kohaselt peab andmetöötleja selgitama ja tõendama, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust läbi viiakse, mitte Andmekaitse Inspektsioon. Andmetöötlejal on kohustus tagada, et isikuandmete töötlemisel järgitakse IKÜM artiklis 5 lõikes 1 nimetatud põhimõtteid, sh seaduslikkuse põhimõtet. Kui õiguslik alus puudub, siis isikuandmeid töödelda ei tohi.

Pean siiski oluliseks täpsustada ka eelnevaid PRIAGA seotud küsimuste vastuseid. Olukorras, kus andmeid küsib valitsusasutus, kellel on järelevalve pädevus, peab õiguslik alus olema paika pandud seadusandja poolt siseriiklikus õigusaktis. Sarnaselt iga teise andmetöötlejaga, peab ka valitsusasutus järgima IKÜM artiklist 1 tulenevaid põhimõtteid. Seega on PRIA-l kohustus selgitada, millisel õiguslikul alusel nad andmeid küsivad. Kui teil on küsimusi, miks PRIA mingeid andmeid küsib või miks need on vajalikud, siis neid selgitusi peavad nad samuti Teile ise andma vastavalt IKÜM artiklile 5 lõikele 2. Olukorras, kus Te ei nõustu PRIA seisukohtadega, on teil võimalus pöörduda ka vastava ministeeriumi poole, kelle vastusalas nad on ja küsida selgitusi. PRIA puhul on tegemist valitsusasutusega, mis kuulub Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse vastavalt Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti põhimääruse § 1 esimesele lausele.

Kokkuvõtlikult eeldab igasugune isikuandmete töötlemine õiguslikku alust ja kõigi IKÜM-st tulenevate põhimõtete järgimist. Kui kolmandal isikul ei ole õiguslikku alus andmeid saada, siis neid väljastada ei tohi. Samuti peab ka valitsusasutustel, kellel on järelevalve pädevus, olema konkreetne õiguslik alus ning järgima IKÜM artiklist 5 tulenevaid põhimõtteid.

Parimate soovidega

Grete-Liis Kalev

Jurist

grete-liis.kalev@aki.ee

627 4138

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

Tatari 39 | 10134 Tallinn | Eesti

LinkedIn I Youtube